

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyilt-tér garmond sora 40 fill.

Nemzeti kultúra.

Irta: **Wlassics Gyula dr.**

A kultúra a szellemi szabadság területe. A kultúra a versenyképesség területe. Itt a szellem ereje megy hódító útjára. Hatalommá itt csak a műveltség fajsúlya, ereje, mélysége és terjedelme lehet. Vagy bir egy nemzet kulturája oly erővel, hogy beltartalmával hódít, vagy nem bir ezzel a mélységgel és erővel: akkor a kényszereszközök, mind korhadtt pillérek dőlnek ki mellőle. Mint történeti nemzet, lelkünk melegével örizzük alkotmányunkat és minden avatatlan kéz beavatkozása elől ha szükséges, életünk föláldozásával védjük annak biztosítékait. Ragaszkodunk történeti jogunkhoz, mely minket magyarokat a hazá földjéhez fűz és az állam magyar jellegét óvja. Becsülésben tartjuk, sőt föltétlenül megkivánjuk a törvényhozási és kormányzati eszközöknek alkalmazását is, melyek a magyar kultúra föltételeinek megalkotásában és tökéletesítésében segítenek. De óva intek mindenkit, hogy semmiféle törvényhozási vagy kormányzati intézkedést, kényszer-

szabályt a kultúra területén egyoldalú és kizárólagos mentőeszköznek ne tekintsen.

Ne nyugodjunk meg abban, hogy — bármily üdvösnek látszó gondolatot iktatunk is be törvénykönyvünkbe — a törvény szava majd életerőssé, hatalmassá teheti a magyar közművelődést. Az megmutathatja és rendelkezésünkre bocsájthatja a földet, ahol dolgoznunk kell, de dus természet csak az egész nemzet odaadó, közös ideáloktól áthatott, részletes hangyszorgalma, az egész szellemi és anyagi művelődést átható munkája teremthet. Össze kell szednünk magunkat, hogy művészetben, irodalomban, tudományban, kereskedelemben, iparban, földmívelésben a kultúra magaslatára emelkedjünk és ezt a magaslatot a magyar fajnak verejtékes munkájával kell elérnünk.

A jogi és történeti hegemonia csak akkor biztos alap, ha a magyar néplelek műveltsége a magyar földön élő minden faj között hirdeti a magyar műveltség fölsőbbiségét. Ez nyelvünk terjesztésének is a legellenáthatatlanabb eszköze. Ez a bevehetetlen erősség. Ez fegyverez le minden támadást, ez

ábrándít ki minden ellenfelet. De lét-föltétel is. Nekünk erényeinkkel, tehetségünkkel a magyar népgondolat és érzés világának emelkedettségével, verejtékünk diadalmas eredményeivel kell faji erőnk nap-nap mellett bebizonyítani. „Noblesse oblige.“ A politikai vezetés, a politikai hegemonia nemes-sége erre kötelez. A magyarság fölsőbb-ségét kiváltságokra, politikai eszközökre, történeti jogokra való hivatkozással meg nem őrizheti. Erre a fölsőbb-ségre csak egy út vezet: a mindennapi ernyedetlen munka az állam és társadalom minden örállomásán: a törvényhozásban, a kormányzatban, ennek minden szervében, a tanteremben, a műhelyben, a tudós szobájában és laboratóriumában, a mezei munkában, az ipari és kereskedelmi foglalkozásban. A nagy célokban pedig az egyetértés, az önfegyelem, kitartás és mértéktartás szelleme vezethet csak sikerre.

Nekünk magyaroknak mindenekelőtt önerőnkre kell támaszkodnunk. Arra, hogy első sorban saját erőnkre támaszkodjunk, megtanított bennünket eléggé a történelem és az ország minden nagyjának intelme. E politikai nem-

Medve Gáspár ráijeszt az asszonyára.

— A „Délsomogy“ eredeti tárczája. —
Irta: **Géczy István.**

A kisváros baktera éppen elkiabálta az éjfél az „Arany bika“ szálloda előtt és hosszú alabárdjára támaszkodva belebámult a világosságba, mely a vendéglő nyitott földszinti ablakából ömlött ki.

A cigány veszetül huzta oda bent a Lili keringőt, a mibe egy pár jókedvű mulató beleordította a Casanova vezér-dalát, oda törekedve, hogy a klarinétot és nagybőgőt tulharsogja és hogy a harmónia teljes legyen a bakter a körösi lány nem kevésbé ismert dalamát dudolgatta úgy gondolkozva, ha az

urak mulatnak, mért nem mulathasson ő is a maga módja szerint.

Egyszerre egy borizü hang recsegve szólalt meg a háta mögött:

— Nagyon jól van barátom, nagyon jól van! A maga hangja terjedelmes, mély és kifejezésteljes, szóval tökéletes. Maga egy zeni, a kiből én kifaragom a világ első baszszisztáját.

Én mondom ezt, én mondom Medve Gáspár, az ország első komikussa, a ki tudom, mit beszélek, a ki már sok nevezetes nagyságot szültem a hazának.

Én gyújtottam lángra az isteni szikrát Róna Gizellában a világ legszebb asszonyában, a kit hitvesemmé tettem, hogy kiképezhessem. Ki is képeztem. Arany annak az asszonynak minden szava, ritmus a járása, villám a két szeme, teli keble, édes titkok-

kal, vágyodással tele.

Ne röhögjön barátom. Ne röhögjön, mikor én a feleségemet istenitem. — Becsülje meg ezt az asszonyt, különben elesapatom a hivatalából, el én, ha maga a főjegyző lenne kelmed, még akkor is, mert aki az én hitvesemet gyalázza, az a polgármester urat gyalázza. Ő pedig a legelső ember ebben a rongyfészkekben és ez az első ember most is ott suttog szerelmes szavakat a feleségem fülébe, ott abban a szobában, cigány és pezsgő mellett. — Ha pedig nem hiszi, hát jöjjön velem és néze meg. Ezzel a kis emberke már be is botorkált a nyitott ajtón, a honnan kurjongatás még most is kihallatszott.

A bakter pedig nyaka közé vette az alabárdját és lassu tempós lépésekben indult az útjára, mint olyan ember a ki a

Pontos kiszolgálás!

Heisler Ferencz és Társa divatáruházában
előre haladott idény miatt
az összes téli áruk leszállított árban.
Maradékok félárban.

Szabott árak!

zet magyar jellegéhez méltóan a vezető magyar fajnak saját erejéből kell a kultura területén mindig kiválóan maradnia és a politikai felsőbbbséget minden körülmények között kulturai felsőbbbségével kell megalapoznia és föntartania. Elhibázott állami politika volna, mely ennek kivívásához a szükséges eszközöket rendelkezésre nem bocsátaná, de annál is nagyobb baj volna, ha a magyar társadalom minden tagját át nem hatná az a gondolat, az a kötelességérzet, hogy más jelben nem, csak a magyar faj mindennapi, zajtalan, odaadó munkája jelében lehet győznünk és élnünk!

Barcs község kitüntetett plebánosa.

Pálfalu, 1906. Deczb. 27.

A jó lelkipásztor munkája olyan mint a magvető. Mikor ereje megfeszítésével, verejtékes fáradsággal a földet előkészíti, mikor vet, mikor boronál: eredménye nem látszik. A természet ereje azonban dolgozik. Segélyére siet. És a melyik kikelt: az termést is ad, ha a természet mostohasága ezen igyekezetében meg nem gátolja.

Az eszmék elhíntése nehéz munka. Kikérelése kedvező körülményeket igényel. A kikelt és növekvő gondolatot védeni, oltalmazni, ápolni s erősíteni kell tudni, különben elfelejtik, eltíporják. Sok fáradság, még több kitartás kell ehhez. Nehéz munka, de mindig jutalmazó.

Ilyen magvetésnek munkáját végezte Huber Gyula ágilis plebános a nemzetiség lakta községében akkor, a midőn küzdőre lépett az édes magyar szóért, hogy mint buzgó tanító a zsenge gyermekek szívében, úgy ő a felnőttek szívében és lelkében a magyar nyelv iránti szeretetet, az ahhoz való ragaszkodást meggyökereztesse, hogy ezáltal a haza, a magyar nemzet iránti odaadó szeretet is ápolja és fejlessze.

Sokan azonban rut hálálansággal és megrovásra méltó hazafiatlansággal jutalmazták meg a nemzeti érzés fejlesztése, ápolása s a hazaszeretet megeremtésére irányuló törekvéseit.

Más ember reményét, erejét, kedvét vesztette volna el, de ő nem csüggedett, még csak el nem fáradt. Pedig de sokan bírálgatták, kritizálták és bántalmazták; ő azonban szilárdan állotta meg helyét, mint a hős hadvezér, mert meg volt győződve, hogy az eszme igaz, erős és tökéletes, ennélfogva sikere is biztos. Csak várni, védeni és kitartani kell és az eszme megvalósul. — Ugy is lett.

A megtévelyedetteknek ama néhány kivételével a kikkre a költővel elmondhatjuk: „Maradt ottan kettő-három...“! legnagyobb része visszatért anyaszentegyházánk kebelébe, így a nemzeti fejlődésnek haladásnak mi sem áll többé útjában.

Ha a nemzet napszamosai, az ideális gondolkozású s kiváló modoru lelkipásztor s az értelmi osztály minden lelki és testi erejükkel, „szívük teljes lelkesedésével és odaadásával közre munkálnak, akkor amidőn már az első sánccok áthidalattak s az ut már megtörtetett s így az előrehaladás könnyebb, a nemzeti cél rövid időn belül a megvalósulás stadiumába jut e határszéli nemzetiségi községben.

Az érdem fötisztelendő Huber Gyula plebánosé. Ebbeli fáradozása nyert jutalmat akkor, a midőn néhány hóval előbb Nagyméltóságú és fötisztelendő Dr. báró Hornig Károly megyés püspökünk szentszéki ülnöké nevezte ki, a közel multban pedig felterjesztésére Felső és apostoli Királyunk őt legkegyelmesebben a „Boldogságos szűz Máriáról nevezett veszprémvölgyi címzetes Apát“-tá kinevezni méltóztatott.

A ritka és magas kitüntetés a nagytehetségű, országszerte ismert kiváló magyar zeneköltő s fáradhatatlan lelki pásztor iránti közszeretéből kifolyólag városszerte általános örömet keltett a hívek lelkében. Mult vasárnap, december 23-án szentmise után százával jelentek meg a plebánia épületben, hogy őszinte örömuiknek kifejezést adjanak.

Megjelent testületileg az önkéntes tüzoltóság Reich Ignác főparancsnok-, a város intelligenciája vallásfelekezeti különbség nélkül-, Dr. Piszár Antal ügyvéd-, a rom. kath. tanítói kar és iskolaszék, Valkó Gyula körjegyző vezetése mellett. Az iparosok, testületek és hivatalok megbízottjai, a községi előljáráóság, a magyar és német polgárság.

Különösen Dr. Piszár Antal ügyvéd és Valkó Gyula körjegyző méltatták a kitün-

tettet magas szárnyalású s a jelenlevőket elragadó nagyhatású beszédükkel s azonszívűből eredő jó kívánattal, hogy a Nagyságos és fötisztelendő Apát, szentszéki ülnök, plebános urat az Isten még soká éltesse!

Kárbuczky László
áll. isk. ig. tanító.

Tollfuttában.

— Városházépítés. — Fogyasztásiszövetkezet. — Iparpártolás. — Színház. —

Két cikket olvastam már e lap hasábjain a városháza építéséről, illetőleg az építés ellen, de ezenkívül is hallani hangokat az építés ellen. Midőn e cikkeket olvastam és midőn az építésről beszélni hallok, mindig csak azt kérdezem, elő lett-e már a képviselőtestületnek terjesztve a városháza építéséről szóló összes számadatok. Ismeretes-e már azon összeg, melybe az építés kerül, ismeretes-e már azon módozat, mely szerint a város vezetősége az értékesítésről, a jövedelmezőségről gondoskodni szándékszik. Mig ez meg nem történik, addig itt se pro, se contra beszélni nem lehet. Addig nem lehet tudni, hogy az építés mibe kerül, nem lehet tudni, mily jövedelmet hoz a ház. Nem lehet tehát azt sem tudni, hogy az építés újabb megterheléssel jár-e vagy nem. Minek tehát ez az időelőtti és czéltalan szóvihar, rémület és harczi hangulat. Várjuk be türelemmel mig az adatok előttünk fekszenek, akkor aztán lehet és kell is alapos bírálat tárgyává tenni a dolgot. Ha a számokból kitűnik, hogy az újabb teher esekély, úgy üdvözlőnk kell az építést, városunk szépítése, fejlődése érdekében, ha súlyos megterhelésről van szó, úgy a legerősebb harcot kell az építés ellen indítani. Addig azonban türelemmel, békeben kellene lenni és várakozni.

Hogy a városházáról szoltam, egy onnan kiindult mozgalomról is meg kell emlékezni. Nemrégiben fogyasztási szövetkezet akartak létesíteni nálunk és csodálatos,

mai nap multságával teljesen meg van elégedve.

Odabent vigan folyt a dárídó; a cigányok egy hirtelen kanyarulattal csárdásba csaptak át és a színész-trupp naivája, komikája, primadonnája a főkapitány, főjegyző és járásbíróval stb. a szoba közepén rakták a kopogóst eszeveszetten, nekibomolva.

A lámpa világa megtört fényvel pislogott át a dohányfüst fellegen és a kipirult lihegő alakok mint ködbe burkolt árnyak járták a vad boszorkány-táncot.

Az az asztalfőn prezideált a poczakos polgármester, mellette ült a szép Medve Gáspárné, körülötte egy pár rosszul borotvált képű ur és kimondhatatlan módon kiöltözött asszony. A trupp igazgatója, egy keskenyképű kopasz emberke, kerékkötő vastagságu arany lánczczal és nagy pecsét gyűrűvel vézna ujjain, — pezsgős pohárral a kezében éppen tósztot mondott, a mikor Medve Gáspár belépett.

A tósztt rövid volt és velős! Önmagát magasztalta benne a derék férfiú; hogy mennyire átérzi a színművészet szent hivatását; mennyire összetudja azt egyeztetni a közönség jogos igényeivel.

Ime boldog meglepéssel, a jól fel-fogott és betöltött hivatás büszke öntudatával tekint le most is munkájára, mert látja, hogy nemcsak a nagyközönség igényeit elégítette ki elsőrendű erőkből álló társulatával, de körültekintő gondossággal sikerült megnyerni a hangadó körök méltánylását is; mert ime a járásbíró ur; a főjegyző és a főkapitány ur; a nagyberlő ur mind megtalálta azt amit keresett és hogy diadala teljes legyen, sikerült nagy áldozatok árán társulatához szerződtetni Medve Gáspárnét, ezt a világszép asszonyt is, hogy ezzel a város első emberének a nagyságos polgármester urnak (a kit az uristen a hazai színművészet dicsőségére sokáig éltesse) kedvébe járjon. Büszkén tekint le munkájára, mert ime Medve Gáspárné ott ül a polgármester ur közvetlen közelébe, fejét keblére hajtja, átfogja gömbölyű karjaival — szóval minden jól megy és ő nyugodtan hajtja álmra gondterhelt fejét, mert jól tudja, hogy a polgármester ur áthatva a missió szentségétől, melyet ő oly nemes buzgalommal tölt be, pártolól fogja felterjeszteni államsegély iránti kérvényét a Nagyméltóságú magas miniszterhez, mint oly ember kérvényét, aki zás-

lójára arany betűkkel írta fel azt a jelmondatot: „Mindent a művészetért“! A trupp eljenzett. A cigány tust huzott, mire a táncolók is kénytelenek voltak abba hagyni az ugrálást és össze ütni poharukat a polgármester uréval, aki nagyságának tudatában királyi leereszkedéssel nézett végig a hódolók tarka, de kopott seregén.

Csak Gáspár nem volt meglepődve a toszttal. Dühösen csapott öklével az asztalra arcából kikelve ordítá: Ki mer itt beszélni missióról teljesített kötelességről és szent hivatásról? Ez a zsirunkon hízott majom a ki a színészt rabszolgának, a nőt pedig áru-cikknek tekintí, a kivel kereskedni szokott mint örmény boltos a birka bőrével? — Pfúj! Szégyelje magát, maga Ripacs!

Gyere asszony, menjünk haza, nem illesz te te ebbe a társaságba!

Szegény Gáspár de sokszor elharsogta már ezt a beszédet, de sokszor és de mindig hiába!

Most is kaczagott az egész társaság, de legjobban az asszony, aki mintegy prédára áhító nőstény tigris - gunyosan vágta oda a dülöngöző Gáspárnak: „Ma nem megyek haza“! A kis emberke megrázkódott

a mozgalom a város vezetősége részéről indult ki. Bárhol létesült eddig fogyasztási szövetkezet, az mindenkor a kereskedők és iparosok rovására történt. Mily érdeke lehet tehát a városnak a kereskedő és iparososztálynak kárt okozni, nem tudom. — Azt azonban igenis tudom, hogy a városnak határozott érdeke a kereskedő és iparos osztályt támogatni, mindent elkövetni a kereskedelem és ipar megerősítése, fellendítése és felvirágzása tárgyában. Ily irányu mozgalmat megtudok, érteni az ellenkezőjét azonban nagyon bajosan. Kereskedőink és iparosaink ugyan már az első perczen tudatában voltak annak, hogy ily mozgalomnak nálunk eredménye nem lesz s ez okból nem is tartották szükségesnek a mozgalom ellen akciót indítani.

Az iparpártolástról is szó esett nálunk. Annak idején midőn még a tulipán viselés divat volt, öröm volt hallani azt a sok szép és meggyőző beszédet, mely a magyar ipar pártolása érdekében elhangzott. Azt hitte az ember, hogy ez mind igaz, komoly, őszinte lelkesedés. Azt lehetett hinni, hogy a magyar ipart a mi városunk közönsége nemcsak szóval, hanem igenis tettel fogja állandóan mindig fokozottabb mértékben és kitartással támogatni. Pedig sajnosan kell tapasztalunk, hogy ez csak divatos áramlat volt, a legnagyobb rész csak a divatnak hódolt, míg ez épen divat volt. Kereskedőink, iparosaink megtették amit tőlük követelni lehet. Ha kellett, áldozatok árán is, beszerezték az egyes magyar iparcikket, de sajnos hiába, polyára. A vásárló közönség nem törődik az ügygyel, nem kér, nem követel magyar iparcikket, enélkül pedig eredmény el nem képzelhető. Járjuk végig az összes helybeli üzleteket, kérdezzük ott meg, hányan voltak a vevők között a karácsonyi ünnepek előtt, kik magyar iparcikket kértek. A válasz biztosan tudom nagyon de nagyon kedvezőtlen lenne. Addig míg a vevőközönség komolyan nem veszi ez ügyet, addig iparpártolástról

erre a kijelentésre, először tört, zuzott, aztán könyörgésre fogta a dolgot. De mikor az se használt, újra csak dühöngött, fenyegetőzött, hogy így lesz, úgy lesz, ha azonnal haza nem megy vele az asszony.

Az pedig vette a bundáját, a karját a a polgármester karjába akasztotta s lenézőleg félvállról szolt oda urának: „Sose fáraszd magad Gáspár; tudod, hogy engem nem egykönnyen ijeszt meg valaki, te legalább nem, nem bizony barátom soha! soha!”

Vig kaczagás közben hangos zeneszóval kivonult az egész díszes társaság, ki erre — ki arra, ők tudják, hogy hová.

Az a megkínzott kis emberke pedig kezeit eleresztve, rogyott le egy székre és csak bámult maga elé, bele a nagy semmiségbe; — a szája még mozgott, motyogott valamit de agya már felmondta a szolgálatot, zavarosan kavargtak benne a gondolatok, hajszolva egymást, kiindulási pont és végezés nélkül. Csak egyet látott tisztán, hogy ez a szépséges bestia szemérmetlen módon meggyalázta ismét és cinikusan vágta arczába, hogy még csak meg sem tudja ijeszteni.

Kitámolygott, mint egy részeg ember és dülöngve ment haza az üres lakásba.

beszélni lehet ugyan, de gyakorlati ezélt, eredményt elérni nem lehet soha. Oly sok a mondani való e tárgyról, hogy e keretnek nagyon is szűk, ezért igyekezni fogok minél előbb az iparpártolással külön foglalkozni, arról részletesen egyet-mást elmondani.

Az iparpártolás után a színházpártolástról kellene szólnom, de erről sem lehet úgy beszélni, mint kellene. Színészeinket nem pártolják, nem megy a publikum az idén színházba. Hogy az összetörődött adóteher és üzleti pangás ehhez hozzájárul, az bizonyos. Szegény direktor bujában ezt iratta a csütörtöki szinlapra: „Miután a jövedelmesség itt létünk csupán néhány napra terjed, kéretnek a t. bérlők stb. — Igaz, hogy ez magyar szavakból van összeállítva, de azért jó magyar ember ezt meg nem érti. A színészekről, azok játékaikról nem írok, mert az a Szerkesztő ur hatáskörébe tartozik, ő a színházi kritikus. De azért mégis megírom, hogy Novák Ilona minden tekintetben megnyerte a közönség tetszését. Kedves és ügyes játékával, temperamentumos tánczával, kellemes és szép hangjával mindenkor, bármelyik szerepében is, nagy hatást, gyakori és sűrű tapsot, aratott. A legtöbb darab sikere nálunk, neki tulajdonítandó. —

Na de azt hiszem, már eleget firka-tottam és a Szerkesztő, ki folyton zaklatott és nógatott, hogy irjak már valamit, megint türelemmel lehet egy darabig és nem fog ismét még a „Szerkesztői üzenetekben“ is „Tollfuttat“ kérti.

Végül pedig adjon az Ur mindnyájunknak: „Boldogságos ujesztendőt.“

R.

H I R E K.

— Előfizetőinknek, olvasóinknak és munkatársainknak boldog újévet kívánunk.

Nem érezte már a gyalázatot sem, csak az a kacagó hang esengett még fülében, csak a düh tépte a lelkét, amiért, hogy ő még sem tudja azt az asszonyt meg ijeszteni!

Egyszerre kipattant megbénult agyából egy gondolat s dühöl torzult arczán végig cikázott egy vigyorgás, szeme mély göd-réből kipattant az öröm s lázas sietséggel attól remegve, hogy talán elröppen ez a jó gondolata, leoldta a nadrág szíjját, átdobta az ajtófélfán, felállt egy kis székre, hurkot csinált a szíjra és rá a nyakára. Aztán elrugta a széket . . . Egyet kettőt rándult, villogott a szeme az édes pokoli kéjtől, rángatózó ajkán ki-ki szökött egy szó — lázasan — tördelve: haza jön az asszony — aztán meglát — megjed — megjed — mégis megijesztem!

Hajnal van! Csönd van! a távol hegyek megett most bukkan fel a nap, arany sugarai gyöngéden cirógatva csókolják körül azt a nyomorult kis emberi ronesot, amely míg lélek volt benne, úgy tudott örülni, hogy ő is megijeszti egyszer az asszonyt.

— **Gazdaggyűlés.** A somogymegyei gazdasági egyesület folyó hó 29-én délelőtt 11 órakor Kaposváron a vármegye székházának nagytermében gazdaggyűlést tartott. A gyűlés tárgyai: A gazdák szervezkedése. A munkáskérdés rendezése. — A gyűlés iránt a gazdaközönség körében nagy volt az érdeklődés.

— **Képviselőválasztók névjegyzéke.** A vármegye központi választmánya — mint annak idején hírül hoztuk — legutóbb megtartott ülésén összeállította a vármegyei választókerületek országgyűlési képviselőválasztóinak 1907. évi névjegyzékét. A névjegyzéket már le küldte a vármegye alispánja a választókerületek székhelyére. — A szigetvári kerületben a választók száma: 2954. A vármegye egész területén a képviselőválasztók száma 26070.

— **Háromszáznegyvenezer magyar gyermek nem járt iskolába.** Hogy Magyarországon még mindig milyen elhanyagolt a népoktatás: kitűnik abból, hogy 1904—5. évben az ország tanköteles gyermekei közül több mint 340,000 iskolaköteles egyáltalán nem járt iskolába . . . Apponyi Albert gróf kultusz-miniszter mondta.

— **A szigetvári jótékony ker. nőegylet vásáros mulatságát** a kiküldött meghívók már széles körben hirdetik. A mulatság sikerét nagyban előmozdítja, hogy iránta az érdeklődés általános. — Dícséretre méltó példát tanusítanak a szigetvári kereskedők, mert a mulató terem sátorainak stilszerű összeállítására szívesen vállalkoztak. A Battyú-csárdát *Heisler és Társa* cég, — a Tulipán-cukrászdát *Deutsch D. fia*, — a Bábosátort *Kobza Károly*, — az Előadási és fonográf sátor *Kertész Miksa*, — a Birbices sátor *Heisler Sándor* állítják össze. — A vásári forgalom és mulattató jelenetek egész sorozatát vállalták el a szigetvári úri asszonyok, leánykák és fiatal emberek, kik a közönség állandó szórakoztatására töreksznek. — Az egyes sátorok ételeit és árucikkeit a jótékonyág ajándékaiként küldi be a közönség, amivel meg a nőegylet magasztos célját: az emberszeretetet szolgálják. Részünkről is a legjobb elismeréssel nézünk a nőegylet e mulatsága elé, amely azon fáradság, hogy egy kedélyes estére összehozza az eddig széthuzó társadalmi köröket is.

— **Vadászat.** A darányi vadászat alkalmával a héten, *Martin* Konrád szigetvári állomásfőnök egy remek példány szarvastehenet lőtt, melynek súlya 150 kgr. volt.

— **Hamis 50 koronással fizetett** a potonyi koresmában *Bogdán János* oláhezigány. A koresmáros azonban csak másnap vette észre, hogy rossz pénzt kapott. Az esetet rögtön jelentette a lakócsai csendőröknek, kik a cigányt kérdőre vonták, hogy honnét szerezte az 50 koronást, mire a cigány azt vallotta, hogy ő a baresi vásáron egy ismeretlen embernek váltott és apró pénze helyett kaphatta a hamis pénzt. A nyomozás tovább folyik.

— **Verekedés az örökség miatt.** Régi dolog az, hogy a Magyar a jussát nem hagyja, — de ha szépen kérik, még az ingét is odaadja. Így nem hagyta a jussát két harcias menyecske sem, kik az osztozkodáson összeveszttek és *Vajda Józsefné* (várad) úgy találta öklével fejbe verni *Dobor Lidiát*, hogy az megfeküdt az ágyat. Az ügy a bírósághoz került.

x **Szülőoltványok.** minden faj- és legkiválóbb minőségben a legolesőbb árban rendelhetők a lelkiismeretesen és szakszerűen kezelt „Millenium-telep“nél Nagyöszön. Torontál megye, mely minden érdeklődőnek műmellékletekkel ellátott magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főrajegyzékét ingyen és bérmentve küldi.

— **Megfagyott vándorlegény.** Mint lapunknak jelentik, Drávatamási határában az uton egy 45 éves vándorlegényt megfagyva találtak. A nála levő munkakönyv szerint Wechl Károlynak hívják a szegény megfagyott vándort, ki radkersburgi (Stájer országi) illetőségű péklegény. Rongyos ruhája azt mutatta, hogy már régóta munka nélkül eszaroghatott.

— **Elsült fegyver.** Tudósítónk jelenti, hogy Teklafaluban f. hó 26-án az esti órákban, midőn *Fleckenstein* Károly szobájában többen voltak együtt, ez a jelenlevőknek mutogatta egyszövű fegyverét, mely véletlenül elsült s az egész serétes töltés a szobában az ablaknál álló *Nemes* Jánosné arcába furódott. A szerencsétlen asszony felgyógyulásához kevés a remény. A bíróság a vétkes gondatlanság miatt a fegyverrel banni nem tudó atyafi ellen az eljárást megindította.

— **Barcs és Szigetvár viszálykodása.** A barcsi ujság írja: Mint halljuk, a szigetváriak, a jó szomszédok a közelmúltban megint deputációt menesztettek az igazságügyi miniszterhez, mert tudomásukra jutott az, hogy Kossuth Ferenc hazafias kereskedelmi miniszter ártirt az igazságügyminiszterhez, hogy Barcsen a járásbíró felállítását kereskedelem célból kifolyólag elodázhatalannak tartja, kéri annak mielőbbi felállítását. Hogy kedves szomszédaink mi választ kaphattak az igazságügyminiszter urtól, nem tudni, mert nagyon hallgatnak.

— Nos hát ebből a hírből nem igaz egy szó sem, mert Szigetvár küldöttsége sem azelőtt, sem a közelmúltban nem tisztelgett az igazságügyminiszternél ez ügyben. Ugy bizony drága, kedves szomszédok! (szerk.)

— **Ott, túl a rácson!** (A garnizónok titkai.) Ezt a címet viseli egy igen érdekesnek ígérkező könyv, melynek megjelenését jan. hó 15-ére ígéri a kiadója. A munka szerzője nem ismeretlen az olvasóközönség előtt. *Zsedényi* Aladár írta, aki egy fővárosi napilapban közzétett „Titkok egy garnizónból” című cikkével a nyáron nagy feltűnést keltett országszerte. Eddig csak az előszavát ismerjük *Zsedényi* legújabb művének, de amely maga is rendkívül felelősséggel érdeklődésünket. Azt mondja benne, hogy az olvasót fogja vezetni ott, túl a rácson, abban a sajátos külön világban, amelyben katonák élnek. Bekukkant vele a tiszti nevelő-intézetekbe, a laktanyákba és a kincstári szalonokba. Érdekessé fogja tenni könyvét az előre jelzett ígérete, hogy csak megtörtént valóságot irt meg, továbbá, hogy ma is élő és eredeti nevükön ismert alakokat fog szerepeltetni. Ez a magyar Bilse-féle munka 160 oldalas terjedelemben, illusztrálva, feltűnő csinos kiállításban jelenik meg és minden könyvkereskedésben kapható. Az ára két korona lesz.

Előfizetési felhívás.

1906. január hó 1-én a „DELSOMOGY“-ra új előfizetést nyitunk. Kérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy az előfizetést minél előbb megújítani sziveskedjenek. Akik pedig előfizetési díjakkal is hátralékban volnának, azokat a hátralékos díjak szives beküldésére kérjük.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre	8.— korona
Félévre	4.— „
Negyedévre	2-50. „

Tisztelettel

A Délsomogy kiadóhivatala.

S z i n h á z.

Még csak pár napig lesznek körülben a színészek, mert kellő pártolás hiányán tovább itt nem maradhatnak. Pedig az igazat megvallva, egy kis szellemi szórakozás a sok egyhangúság után, különösen e hosszú téli estéken bizony ránk férne. Nő de ugylátszik hogy ez nem kell a mi publikumunknak az idén, — hogy miért nem, azt mi nem tudjuk. Elég az hozzá, hogy *Szilágyi* Dezső tarsulata nagyobb pártfogást érdemelt volna, mint aminőben eddig része volt nálunk. Am lássuk csak röviden a lefolyt heti műsort.

A múlt szombaton ujdonságot a „*Rab Mátyást*” adták meglehetősen számu közönség előtt. A czimszerepben ugy temperameatumos játékaival, mint énekével kitűnt és sok tapsot aratott *Novák* Ilona. (Codik) hitközségi szolgálta szerepében a társulat tehetséges tagja *Szilágyi* Aladár kitűnő alakítást nyújtott és hálás szerepét csakugyan jól ki is aknáztta, miért is sűrű tapsban volt része. Igazán hozzá illő és kitűnő partnere volt *Kürti* Lili (Mindí) szerepében. *Lendvay* Ferike Gérvő szerepében kedves kis szolgálta gyerek volt, jól játszott. A futár *Drágffy* *Bethleni* László adta, ki valóban kifejezője a magyar tyusnak és szép alak a színpadon és érzésteli játékaival, nemkülönben dalával nemesak a mi elismerésünket nyerte el, hanem a közönség is őszintén és örömmel tapsolt e jó színésznek. Jók voltak még *Balla* Tusi, *Vágó* és *Vágóné*. A kar is megállta helyét.

V a s á r n a p délután zónában a *Hajdukhadnagyja*. Este pedig Szigligeti „*Csikós*” című népszínműve került színre telt ház előtt. A darabban fényes sikere volt a kiváló népszínmű énekesnek *Bethleni* Lászlónak, nemkülönben *Balla* Tusinak. Kitűntek még *Makróczy*, *Szilágyi* Ivor és Aladár *Vágó* és neje, *Horváth*, *Kellér*, *Nemes* és a többi szereplők is.

H é t f ő n nem volt előadás.

K e d d e n délután a *János vitéz* adták felhelyárrakkal. Este *Gyimesi vadvirág* pályadíjas népszínmű adatott (Balánka János és Örzse felesége) szerepében *Olasz* György és *Olaszné* jók voltak. (Imre fiuk) *Szilágyi* Ivor, valamint *Balla* Tusi (Mária) szép sikert értek el. Az előadás sikerét előmozdították még *Szilágyi* Aladár, *Vágóék*, *Takácsné*, *Kellér*, *Makróczy*, *Szántó* és *Nemes*. Utoljára hagytuk *Miskeyt*, kiről ismét jót mondhatunk, mert kellemes hangjával és érzésteli játékaival most is rászolgált az elismerésre.

S z e r d á n délután a *Mádi Zsidó* adták. Este *Gül-Baba* operett czimszerepét *Vágó* István kitűnő alakításban mutatta be. (Gábor diák) szerepét *Novák* Ilona és *Leilát* *Kürti* szépen énekelték. *Szilágyi* Dezső igazgató *Mujkó* cigány szerepében páratlan sikerű alakítást nyújtott. Jók voltak még *Miskey*, *Kellér*, *Vágóné* és *Szilágyi* Ivor.

C s ü t ő r t ö k k ö n bérletben ismét *Rab Mátyást* adtak zsufolt ház előtt, összevágó jó előadásban.

P é n t e k e n „*Rip Van Vinkle*” régi szép operett került színre *Szilágyi* Aladár e kitűnő komikus jutalomjátékául. Sajnos hogy a színház csak ugy kongott az ürességtől, oly gyér közönség nézte végig a máskülönben jó előadást, melyben különösen a jutal-

mazandó aratott szellemi és nem anyagi sikert. Pedig a közönség e kedves komikus méltán megérdemelte volna a pártfogást azért a sok derűtséget keltő játékaért. Hja, így fizet a világ. Kivették részüket még (Rip) szerepében *Miskey* és (Lisbeth neje) *Balla* Tusi, ki ma is szépen énekelt. Nemkülönben jók voltak *Vágó*, *Kellér*, *Lendvay* Ferike és *Szilágyi* Ivor barátunk.

S z o m b a t o n „*New-York szépe*” angol operette adatott *Balla* Tusi jutalomjátékául.

V a s á r n a p m a este a „*Vigéczeket*” adják.

H é t f ő n Szilveszter estéjén mint már jeleztük, nagy *Cabaret estély* lesz, melyre ismétellen felhívjuk a közönség figyelmét és jóakarátát.

B.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget a szerkesztő

Értesítés.

Tisztelettel értesítem azokat, akiket illet, hogy az új évkor óhajtván várni szokott *orvosi díjak elfogadásával* *Verbóczy* János kórházi gondnok urat *biztam* meg.

Sziveskedjenek tehát minnél többen és sürgősen a fizetendő pénzeket a gondnok ur kezéhez juttatni.

Kelt San-Remo 1906 decz. 29.

Tisztelettel

Dr. Raksányi Arpád

szigetvári kórházi ig. főorvos.

3441 ttkvi.

1906. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szigetvári kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Magda* József hoboli lakos végrehajtatonak *Palotai* István hoboli lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a szigetvári kir. járásbíró) területén lévő *Hobol* község határában fekvő a hoboli 49. sz. tjkvben A. I. a. felvett 56/a hrsz/ház 7 sz. a. közös udvar: egyik fele. 56/c hrsz kert, 85/a hrsz kert, 400/a hrsz rét, 598 korona—, a hoboli 441 sz. tjkvben A. II. 56/a hrsz/ház, 7 sz. a. közös udvar: másik fele, 56/b hrsz kert, 85/b hrsz kert 20 k. a hoboli 442 sz. tjkvben I. a. 262/114. hrsz szántó legelőilletmény ingatlanra 41 k-ban ezennel megállapított kikiáltási árban az 1881. LX. t. c. 156. §-a értelmében elrendelte és azon megjegyzéssel, hogy *Imrő* *Katalin* öz. Sas *Ferenéz* neje javára B. 8. C. 1. C. 1. alatt bekebelezett haszonélvezeti-jog érintetlenül marad és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1907. évi március hó 9 napján délelőtt 10 órakor *Hobolba* a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsarának 10 %-át vagyis 59 k. 80 k. 52 k. és 4 k. 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvár, 1906. évi dec. hó 22-én.

Batta

kir. járásbíró.

731. szám.
1906. vhtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járás-bíróság 1906. évi V. 541/1 számú végzése következtében Dr. Ujházi Hugó ügyvéd által képviselt Lang Antal javára Pucz Mihály és neje ellen 600 K. s jár. erejéig 1906. évi decz. hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1127 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. butorok cipők és egy varrógép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járás-bíróság 1906. évi V. 541/2 számú végzése folytán 600 korona tőkekövetelés, ennek 1897. évi július hó 9. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 177 kor. 14 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Barcsón alperesek lakásán leendő megtartására 1907. évi január hó 10-ik napjának délelőtti 11 és fél órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetvár, 1906. évi dec. hó 26. án.

Klie János.

kir. bír. végrehajtó.

750 sz.
1906. vhtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járás-bíróság 1906. évi V. 208/1 számú végzése következtében Dr. Ujházi Hugó ügyvéd által képviselt Weisz Ede javára Vecsey József ellen 302 K. 60 fill. s jár. erejéig 1906. évi május hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 770 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, tehenek, 1 borju és 1 sertés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Szigetvári kir. járás-bíróság 1906. évi V. 208/11 számú végzése folytán 284 kor. 55 fill. tőkekövetelés ennek 1906. évi március hó 31. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 16. kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Darányban alperes lakásán leendő megtartására 1907. évi január hó 9-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetvár, 1906. évi dec. hó 26. án.

Klie János

kir. bír. végrehajtó.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint

Arak 50 kilogramonként értődnek,

Szigetvár, 1906. december 28-án.

Buza uj — K. 6 70 6 80

Rozs „ — 5 70 5 80

Árpa „ — — 6 50

Zab „ — — 6 60

Tengeri 4 80 5 40

Bab — 9 — —

Urak és hölgyek,

akik előkelő vállalat számára érdekes, diszes, könnyen eladható irodalmi munkákra hajlandók előfizetőket gyűjteni, magas jutalékot kapnak és 20 megrendeléstől kezdődőleg, még külön sorsjegy jutalomban részesülnek és pár havi munka után a rendes jövedelmükön felül egy-két ezer korona sorsjegy értékpapiros tulajdonosai lesznek. Ajánlkozók küldjék címüket (vidékiek is) „Általános Tudósításhoz Erzsébet-körút 41. „Állandó kereset” jelige alatt.

Mélyen tisztelt nevői és üzlet
pártolóinak

**BOLDOG UJ ÉVET
KIVÁN!**

Kozáry Ede.

Kedves rokonai és jóbarátainak

BOLDOG UJ ÉVET KIVÁN!

Kozáry Ede
és családja.

Legszebb és legolcsóbb új évi ajándék

egy elegáns parfüm manicür vagy fésű kazetta.

„Angyal” krém, orvosilag megvizsgált, tiszta tejből készült, gyöngyvirág illatu mesés hatású krém, mely az arcnak üde színt ad, foltokat mitesszert és mindenféle kiütéseket rögtön eltávolít.

**ÁRA
1 korona.**

1 nagy üveg ára: „Angyal” szájviz, legjobb antiszeptikus, a fogkő lerakódását megakadályozó fogviz mely a száj üreget deszinficálja és annak állandó kellemes ízt kölcsönöz.

1 K. 20 fill.

Dr. Vámos-féle sósborsesz menthóllal kevert erős borsesz, mely 1-2-szeri be-dörzsölés után mindenféle rheumatis-kus fájdalmat megszüntet. Ára 1 k.

Dr. Vámos és Füredi

fényesen berendezett „Angyal drogéria”

PECS új városház épület

FELHÍVÁS!

A „Polgári Önszegélyző Egylet Szövetkezet”
Szigetvárott igazgatóságától,

Mellyel a nagyérdemű közönség tudomására hozza, miszerint a

11-ik évtársulat alakulása céljából

a részvények jegyzése 1906. december hó 1-én vette kezdetét.

Az évtársulat 3 egymást követő évre alakul.

Az új részvények alapján felveendő kölcsönök kamatai nem fél-évenként előre, hanem a heti befizetésekkel egyidejűleg heti részletekben fizetendők.

A vidéken lakó részvényesek befizetéseinek díjmentesen való eszköz-lésére az intézet a m. kir. postatakarékpénztárnál CHEK-számlát nyitott.

Befizetési lapok kívánatra ingyen küldetnek.

A heti befizetések kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken eszközölhetők.

Részvények minden nap jegyezhetők.

Kelt Szigetvárott, a „Polgári Önszegélyző Egylet Szövetkezet” Szigetvárott, igazgatóságának 1906. évi november hó 21-én tartott üléséből.

Walde Lajos

aligazgató.

Tóth István

ügyvéd, vezér-igazgató.

Tüzifát

nagyobb mennyiségben ú. sz. egyes vagonrakományokat is jutányos árért szállít

Günsberger Lipót

fakereskedő cég

Pécsett Légszeszgyár u. 12.

Árjegyzék kívánatra megküldetik.

Turul czipő.

Elismert legjobb és legolcsóbb hazai gyártmány.

A szabott gyári árak a czipő talpába bevannak vésvé, ennél fogva visszaélés kizárva.

Férfi cugos erős talppal	— — —	3.20
" " Box bőrből	— — —	4.50
" " " bélelt	— — —	4.75
" " " füzös erős divatos	— — —	3.40
" " " " finom box bőrből	— — —	4.50
Női füzös erős szép forma	— — —	3.—
" " " " bélelt	— — —	3.30
" " " " box bőrből	— — —	4.—
Posztó komót szép kivitel	— — —	1.40
Gyermek cipő gombos vagy füzös bélelt	— — —	1.20
Fri fehér kivágott	— — —	1.90
" " Spánglis	— — —	2.75
Völakk kivágott	— — —	1.90
" " Spánglis	— — —	2.80

esizma 7 frt., 9 frt. és 12 frt.

Turul cipőgyár t. raktára

PÉCS, Király-u. 15. Hattyu-épület.

Vidéki megrendelések pontosan, utánvét mellett eszközöltek.

Szőlővessző eladása.

500.000 drb. dús gyökeres

vesző fajok

u. m.: Portalis, Monticola

Kapható:

Gergies Mártonnál

PÉCS, Rókus-utca 9. szám alatt.

Tenyészbikák eladása.

A Somogy-Apáti uradalom Adorján pusztájában eladó **15** darab vörös tarka bonyhád-szimentháli keresztezésű jó fejős anyától származó 1 és 1¹/₄ éves

tenyészbika.

Czim:

Somogy-Apáti. Vasutállomás Szigetvár.

Pécsett — Hell!

Bécs nem kell!

Ha órát, ékszer vagy bármely dísz tárgyat **karácsonyi ajándéknak** vásárolni akarunk, úgy forduljunk bizalommal **Hell S. József** mű-órás és ékszerészhez, hol nagy választékot talál, olcsó és pontos kiszolgálás mellett. Tessék egy próba bevásárlást tenni, vagy képes árjegyzéket kérni. **Saját óra és ékszerész műhely.**

Tisztelettel

HELL S. JÓZSEF

mű-órás és ékszerész
PÉCS, Király utca 20. sz.
a világtó óráját.

Szigetvári segély-egylet szövetkezet alakult 1872.

Felhívás!

A szigetvári segély-egylet 1902 évi társulat részvényei f. év végével leszámolnak, az igazgatóság egy új

35-ikévi társulat alakítását

határozta el. Értesítettnek mindazok, kik részt venni óhajtanak, hogy

részvényeket a mai naptól fogva naponta

az intézet helyiségében előjegyezhetnek.

Barcson pedig Lövy testvérek és Lovrencsics József uraknál.

Baranya-Sellyén Szávorits Nándor urnál.

Az előjegyzésnél részvényenként 10 fillér vagyis minden 1 kor. betét után 50 fillér, 2 kor. után 1 kor. beiktatási díj fizetendő

vagyis fele mint az előző években.

1907 április 1-ig az ujonnan előjegyzők késedelmi kamatot nem fizetnek.

A szigetvári segély-egylet a tagjainak a kölcsöntőke és a százalék könnyebb visszafizetése céljából, a hitelnyújtás újabb nemét honosítja meg s pedig minden 1 korona betét után kezesség mellett 260 kor. előleget nyújt oly módon, hogy a tartozás hetenkint 1 korona tőketörlesztés és 30 fillér kamat vagyis 1 korona 30 fill. 5 év alatt fizettetik.

Kelt a szigetvári segély-egylet szövetkezet 1906. évi október hó 16-án tartott igazgatósági üléséből.

Szabó Sándor

ügyvéd, titkár.

Oscsodál Gusztáv

vezér-igazgató.

Alkalmi vétel!

A karácsonyi idényről vissza maradt áruk

mélyen leszállított áron

kerülnek eladásra.

Maradékok félárban!

Deutsch Dávid fia

divatáruházában SZIGETVÁROTT.